

даме съ лице-то на кждѣто тече рѣка-та, то брѣгъ-тъ на десно отъ насъ ся нарича *десный брѣгъ*, а на лѣво отъ насъ — *лѣвый брѣгъ*. Когато е matka-та равна, то рѣка-та тече обыкновенно гладко, въ горни-тъ части побързо, въ долни-тъ пополегка. Но нерѣдко ся случава да си пробива рѣка-та съ силж пакъ прѣзъ холмисты още и прѣзъ планинисты веригы; тогава въ такыва мѣста, отъ единъ брѣгъ до другъ, дѣно-то рѣчно бива пълно со скалы, прѣзъ които ся стреми вода-та съ силж: такова дѣно ся нарича *прагове*. Въ другы мѣста вода-та изведнажъ пада отъ высокж равнинж

устія и гы расширява. Такыва устія, расширены отъ втичане-то на морскж-тъ водж, ся наричатъ при сѣверны-тъ брѣгове на Черно и Азовско моря *лиманы*, при брѣгове-тъ на Балтійско море — *гафы*. Както лиманы-тъ, така и гафы-тъ, ся отдѣлятъ отъ море-то чрѣзъ дългы, тѣсны низскы ивицы земны. Такыва тѣсны ивицы ся наричатъ *косы*. Тия косы сж произлѣзли отъ совокупно-то дѣйствіе на моря-та и на рѣкы-тъ. Волны-тъ морскы малко по малко изхвърлятъ кѣмъ устія-та на рѣкы-тъ пѣськъ; рѣчна-та вода носи со себе талогъ. И пѣськъ-тъ и талогъ-тъ ся трупатъ обыкновенно на границы-тъ между морскж-тъ и между рѣчнж-тъ водж. Тѣсны-тъ проливы, чрѣзъ които лиманы-тъ ся соединяватъ съ море-то, ся наричатъ *гзрла*. Вода-та и въ лиманы-тъ и въ гафы-тъ бива попрѣмѣнно то солена, то сладка, споредъ както повече или помалко дѣйствува море-то, или рѣка-та. Со свое-то втургване въ низськъ брѣгъ море-то образува така нарицаемы-тъ *лагуны*. Лагуны-тъ сжщо така, както и лиманы-тъ и гафы-тъ, ся отдѣлятъ на времени отъ моря-та съ косы, а на времени чрѣзъ мало много тѣсны проливы ся намиратъ съ нихъ въ сношеніе. Лагуны-тъ често производятъ вредно дѣйствіе на околныя воздухъ. Запрѣна-та въ нихъ вода ся разваля, гніе и разява воздуха съ вредны за здравіе-то испаренія.